

Nagyapám, a tömeggyilkos

KÖNYVKRITIKA - LXVII. évfolyam, 13. szám, 2023. március 31.

► *Philippe Sands: Patkányút. Egy szökevény náci szenvedélyes élete és titokzatos halála. Fordította Orosz Ildikó, Park Kiadó, Budapest, 2022, 542 oldal, 5999 Ft*

A könyvnek Ottó Wächter mellett a fia, Horst is a főszereplője, az ő révén hangsúlyossá válik a múlttal való szembenézés témája. Náci szellemben nevelkedik, de anyja elvárása ellenére nem lesz ügyvéd, hanem a híres osztrák képzőművész, építész, a zsidó Hundertwasser mellé szegődik asszisztensnek. (Nagynénje ezért szemrehányást is tesz neki.) Sands többször találkozik Horsttal, cikket ír róla, Lvivbe és Olaszországba is ellátogatnak, s Niklas Frankkal, Lengyelország kivégzett főkormányzójának a fiával együtt részt vesznek Londonban egy beszélgetésen, amelyről nemzetközi sikert arató dokumentumfilm készül. Horstot - pedig ő a bizonyítékok ellenére is ártatlannak tartja az apját - testvérei és azok gyerekei szégyellik, árulónak tartják. Ők az (el)hallgatást választották. A múlttal való küzdelem végül mégis „hepienddel” végződik: Horstnak művészlánya megírja (kimondja): „Nagyapám egy tömeggyilkos volt.”